

Ministerie van Landbouw, Natuur & Voedselkwaliteit

t.a.v. de minister mevrouw van der Wal- Zeggelink

Postbus 20401

2500 EK Den Haag

Betreft: internetconsultatie c.q. zienswijze ontwerpregeling jacht konijn en haas

Geachte excellentie, Mevrouw van der Wal-Zeggelink,

Met dank voor de mogelijkheid om mijn zienswijze te kunnen geven op uw platform doen wij u onze zienswijze toekomen. Om aan te geven wie u schrijft: Ik ben jager. Daarnaast ben ik actief in diverse verenigingen die zich actief bezighouden met: WBE, en Jagersvereniging op provinciaal en landelijk niveau

Aan uw onderhavige internetconsultatie ligt een ontwerpregeling ten grondslag betreffende het komend seizoen niet openen van de jacht op konijnen (landelijk) en hazen (3 provincies). Dit als reactie op een kamerbrief waarin dit voornemen kenbaar is gemaakt.

De natuur kent namelijk de term "emotie" niet! Vriendelijk doch dringend wil ik u hierbij verzoeken om uw voornemen dusdanig uit te voeren dat de belangen van Nederlandse buitengebied en haar (jagende) stakeholders op feiten en wettelijke verantwoordelijkheden wordt afgestemd en niet op de input van een kleine schreeuwende minderheid welke voortkomen uit een "Disneybeleving, waarin aaibare dieren als mensen worden geprojecteerd, en emotie wordt aangewakkerd (zgn. Bambi effect). Hier gaat het echter om hoe om te gaan met de wispelturigheden van de natuur.

Een ieder heeft het recht om zijn of haar mening te ventileren. Jagen roept emotie op bij alle betrokkenen. Dat respecteren wij. Het gevaar bestaat echter dat een kleine groep met veel lawaai en emotioneel betoog een verstoord emotioneel beeld probeert weer te geven welke haaks staat op de praktijk en afbreuk doet aan de mening van de gemiddelde Nederlander. Wij hebben er vertrouwen in dat u in deze casus de emotie gaat scheiden van de feiten en kennis neemt verifieerbare cijfers en de expertise van ervaringsdeskundigen uit de praktijk.

Hierbij geven wij onze zienswijze beknopt weer:

- Ik stel de uitkomsten van de bureaustudie Wur en de gehanteerde methode aangaande de bureaustudie ernstig ter discussie. De telprotocollen en de methodiek zijn niet deugdelijk en niet conform uitgevoerd. Dataverwerking, referentiejaar, bevindingen BIJ12, seizoensinvloeden, data van FBE's & WBE's, afschotcijfers, wildtellingen, beperkingen door vogelgriep restricties & beperkingen, maatschappelijke ontwikkelingen etc. zijn allemaal factoren die niet zijn meegenomen in de bureaustudie. Onze conclusie is dat er discutabele keuzes zijn gemaakt, dat er selectief van data gebruik is gemaakt en dat de besluitvorming die hierop gebaseerd wordt niet op het benodigde juiste en stevige fundament rust..

- Een duidelijk telprotocol specifiek voor de wildsoort Haas & Konijn ontbreekt. Verschillende tellers van geaccrediteerde organisaties die telgegevens aanleveren (bijvoorbeeld Sovon) geven zelf al aan dat hazen als "bijvangst" tijdens dag-tellingen (!) zijn meegeteld, onbetrouwbaar zijn, en geen eenduidig onderdeel uitmaken van een strikt gecertificeerd telprotocol. Ook het CBS (verantwoordelijk voor certificering van de huidige telmethode) meldt over hun meetprogramma's Flora & Fauna dat het aan plausibiliteit & representativiteit ontbreekt.

Zie onderstaand citaat:

Plausibiliteit en representativiteit. De bij diverse meetprogramma's in gebruik zijnde methode voor het inschatten van de plausibiliteit van provinciale trends bleek voor verbetering vatbaar. In 2020 is onderzocht welke aspecten van data van belang zijn om in een verbeterde plausibiliteitsmethode te realiseren. Naast kenmerken waar al rekening mee werd gehouden (o.a. als aantal meetpunten en trendverschillen tussen provincies), is gebleken dat ook de continuïteit van de tellingen en een (ruwe) trefkans moeten worden meegenomen. Voor een verbeterde methode zal nog moeten worden onderzocht op welke wijze alle relevante kenmerken samen kunnen worden gevoegd tot één betere plausibiliteitsscore. Het bepalen van de representativiteit van trends op provinciaal niveau (en vergelijkbare lage schaalniveaus) is tot nu toe nog niet goed mogelijk met vaste geautomatiseerde kennisregels. In 2021 zal een nieuwe poging worden gedaan om hiervoor een geschikte (indicatie-)methode te vinden, waarmee de noodzaak van vertrouwen op expert judgement kan worden verminderd.

Zie onderstaande link

<https://longreads.cbs.nl/meetprogrammas-flora-en-fauna-2020/ontwikkelingen-in-gegevensanalyse-en-output/>

Conclusie: De telgegevens zijn in de huidige opzet niet vrij van "kleuring" en daarmee niet betrouwbaar. In de huidige tijd is telling met warmtebeeld onmiskenbaar een mogelijkheid waar tijdens de tellingen geen gebruik van is gemaakt. Daarnaast is het van belang in welke seizoenen er geteld wordt. Telling in perioden waarin veel gewassen op het land staan zijn niet betrouwbaar. Voorjaar/Winterstand dient uitgangspunt te zijn

- De Wet natuurbescherming voorziet in regels t.b.v. het bestrijden van schadeveroorzakende diersoorten en het beheren van populaties. De jacht op hazen en konijnen vindt plaats op basis van goedgekeurde faunabeheerplannen welke zijn vastgesteld door de provinciale FBE en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming zijn de besturen van de FBE's uitgebreid met vertegenwoordigers van diverse maatschappelijke organisaties zoals TBO's, gemeenten, provincies, particuliere grondeigenaren, de jagersvereniging, LTO maar ook milieufederaties en de dierenbescherming zodat de plannen constructief zijn samen gesteld in overeenstemming met alle betrokkenen.
- De plannen moeten wettelijk voldoen aan de regels zoals gesteld in de Wet natuurbescherming. De jacht op Haas en Konijn is niet jaarrond geopend maar is slechts beperkt tot een beheerseizoen lopend van 15 okt t/m 31 december. De rest van het seizoen geldt algehele rust.
- Wettelijk is vastgelegd dat de jager/jachthouder de inspanningsverplichting heeft om een redelijke wildstand in het jachtveld te handhaven of te bereiken. De verplichting wordt in WBE-verband over een groot werkgebied uitgevoerd en gemonitord. De inspanningsverplichting heeft betrekking op het respecteren van "goed rentmeesterschap" door het voorkomen van overmatige benutting, naleving

MVO duurzaamheidsdoelstellingen, overleg stakeholders, voorkoming stroperij, predatiebeheer, biotoopbeheer, voorlichting, educatie wildschadebestrijding etc.

- In de kamerbrief is een (tijdelijke) sluiting op Haas en Konijn voorgenomen. Niets is in deze casus echter meer desastreus dan een tijdelijke sluiting zonder einddatum. Feit blijft dat onbetrouwbare cijfers hebben geleid tot plaatsing op de rode lijst. Vraag blijft welk doel wordt er nagestreefd door tijdelijke sluiting. Welke 0-meting/telling m.b.t. populatiestand hanteert u en welke uitkomst hanteert u als aanvaardbaar om de wildsoorten weer van de rode lijst te verwijderen? Zolang de doelstelling niet eenduidig SMART is vastgesteld is de voorgenomen sluiting slechts een reactie op een emotioneel betoog van een kleine schreeuwende minderheid..
- Nederland telt 27.000 jachtaktehouders die 13.000 FTE vrijwilligerswerk inzetten. Zo'n 2,5 miljoen hectare Nederland is jachtveld. Ruim 60% van de Nederlanders vindt dat wild duurzaam benut mag worden. Jagen is meer dan schieten alleen. Het oogsten van een haas (wise use/benutten) is slechts de rente op het jaarrond beheer en betrokkenheid bij onze (park)natuur waar beheer van een gezonde populatie een onlosmakelijk onderdeel van uitmaakt. Het (verder) beperken van het jachtrecht in Nederland leidt er toe dat er wéér een schakel uit de gehele keten wordt geëlimineerd. Dit leidt tot uitholling van betrokkenheid van veel jagers en overige vrijwilligers en heeft potentieel grote gevolgen voor het Nederlandse natuurbeheer in in zijn algemeenheid.
- Graag verwijs ik u naar het het onderzoek 'Waarde van de jacht', uitgevoerd door CLM Onderzoek en Advies waarin duidelijk wordt beschreven welke rol het jachtbedrijf vervult en welke economische waarde in € de jacht in onze samenleving vertegenwoordigd. Jagers in Nederland zijn verplicht lid van de wildbeheereenheden zoals vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Daarnaast worden de jagers vertegenwoordigd door onze belangenverenigingen: De Nederlandse Jagersvereniging en de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer. Beide organisaties beschikken over een landelijk dekkende expertise. Wij vragen u hier gedegen gebruik van te maken.

Ik vertrouw erop dat u inziet dat uw beslissing verder gaat dan het louter (tijdelijk) sluiten van de jacht op de twee genoemde wildsoorten in 3 provincies, maar dat uw beslissing enorm veel impact heeft op alle betrokkenen en de gehele keten.

Wij wensen u veel wijsheid in uw besluitvorming en rekenen op een uitkomst die ervoor zorgt draagt dat onze kinderen en kleinkinderen straks ook nog kunnen genieten van een grote biodiversiteit in onze natuur welke wordt beschermd en ondersteund door een goed doordacht en gedegen (jacht)beleid.